

Repertoriul jurisprudenței

Cauza C-235/14

**Safe Interenvios SA
împotriva
Liberbank SA și alții**

(cerere de decizie preliminară

formulată de Audiencia Provincial de Barcelona)

„Trimitere preliminară — Prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor și al finanțării terorismului — Directiva 2005/60/CE — Măsuri de precauție privind clientela — Directiva 2007/64/CE — Servicii de plată în cadrul pieței interne”

Sumar – Hotărârea Curții (Camera a cincea) din 10 martie 2016

1. *Apropierea legislațiilor — Prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor și al finanțării terorismului — Directiva 2005/60 — Precauția instituțiilor financiare privind clientela lor — Reglementare națională care autorizează luarea unor măsuri de precauție sporită față de instituțiile sau de persoanele reglementate de directivă în caz de suspiciune de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului — Admisibilitate*

[Directiva 2005/60 a Parlamentului European și a Consiliului, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2010/78, art. 5, art. 7, art. 11 alin. (1) și art. 13]

2. *Apropierea legislațiilor — Prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor și al finanțării terorismului — Directiva 2005/60 — Armonizare minimală*

(Directiva 2005/60 a Parlamentului European și a Consiliului, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2010/78)

3. *Apropierea legislațiilor — Prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor și al finanțării terorismului — Directiva 2005/60 — Precauția instituțiilor financiare privind clientela lor — Competența instituțiilor menționate de a adopta măsuri de precauție — Limite — Respectarea rolului de supraveghere rezervat autorităților competente*

[Directiva 2005/60 a Parlamentului European și a Consiliului, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2010/78, art. 8 alin. (2), art. 9 alin. (5) și art. 37, și Directiva 2007/64, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2009/111, art. 21]

4. *Libera prestare a serviciilor — Restricții — Interzicere — Întindere*

(art. 56 TFUE și 57 TFUE)

5. *Libera prestare a serviciilor — Restricții — Prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor și al finanțării terorismului — Directiva 2005/60 — Precauția instituțiilor financiare privind clientela lor — Reglementare națională care autorizează aplicarea de către o instituție de credit a unor măsuri de precauție sporită față de o instituție de plată — Admisibilitate — Condiție — Respectarea principiului proporționalității*

(Directiva 2005/60 a Parlamentului European și a Consiliului, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2010/78, art. 5 și 13)

6. *Libera prestare a serviciilor — Libertatea de stabilire — Restricții — Justificare prin motive imperative de interes general — Apreciere din perspectiva principiilor generale de drept — Inadmisibilitatea măsurilor neconforme cu drepturile fundamentale*

(art. 52 TFUE și 62 TFUE)

7. *Întrebări preliminare — Admisibilitate — Necesitatea de a furniza Curții suficiente precizări asupra contextului factual și normativ — Întindere*

(art. 267 TFUE; Statutul Curții de Justiție, art. 23; Regulamentul de procedură al Curții, art. 94)

8. *Întrebări preliminare — Competența Curții — Limite — Competența instanței naționale — Stabilirea și aprecierea faptelor deduse judecării — Aplicarea dispozițiilor interpretate de Curte*

(art. 267 TFUE)

1. Articolul 5, articolul 7, articolul 11 alineatul (1) și articolul 13 din Directiva 2005/60 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor și finanțării terorismului, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2010/78, trebuie să fie interpretate în sensul că nu se opun unei reglementări naționale care, pe de o parte, permite aplicarea de măsuri standard de precauție privind clientela în măsura în care aceasta este constituită din instituții financiare în cazul cărora respectarea măsurilor de precauție este supusă supravegherii atunci când există o suspiciune de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului în sensul articolului 7 litera (c) din această directivă și, pe de altă parte, impune instituțiilor și persoanelor reglementate de directiva menționată să aplice, în funcție de o analiză a riscului, măsuri sporite de precauție privind clientela în situațiile care, prin natura lor, pot prezenta un risc mai mare de spălare a banilor și de finanțare a terorismului în sensul articolului 13 alineatul (1) din aceeași directivă, cum este transferul de fonduri.

Astfel, în pofida derogării de la articolul 11 alineatul (1) din Directiva 2005/60, articolele 7 și 13 din această directivă impun statelor membre să se asigure că instituțiile și persoanele reglementate de directiva menționată aplică în situațiile în care sunt implicați clienți care sunt ei înșiși instituții sau persoane reglementate de Directiva privind spălarea banilor măsuri standard de precauție privind clientela în temeiul articolului 7 litera (c) din directiva amintită și măsuri sporite de precauție privind clientela în temeiul articolului 13 din directiva respectivă în situații care, prin natura lor, pot prezenta un risc mai mare de spălare a banilor și de finanțare a terorismului. În plus, chiar și în lipsa unei asemenea suspiciuni sau a unui asemenea risc, articolul 5 din Directiva 2005/60 permite statelor membre să adopte sau să mențină în vigoare dispoziții mai stricte dacă aceste dispoziții urmăresc să consolideze combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului.

(a se vedea punctele 75 și 80 și dispozitiv 1)

2. A se vedea textul deciziei.

(a se vedea punctele 76 și 79)

3. Directiva 2005/60 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor și finanțării terorismului, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2010/78, trebuie să fie interpretată în sensul că instituțiile și persoanele reglementate de această directivă nu pot aduce atingere sarcinilor de supraveghere a instituțiilor de plată pe care autoritățile competente trebuie să le îndeplinească în conformitate cu articolul 21 din Directiva 2007/64 privind serviciile de plată în cadrul pieței interne, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2009/111, și nu se pot substitui acestor autorități. Directiva 2005/60 trebuie să fie interpretată în sensul că, deși o instituție financiară poate să țină seama, în cadrul obligației de supraveghere care îi revine cu privire la clientela sa, de măsurile de precauție aplicate de o instituție de plată cu privire la propria clientelă, toate măsurile de precauție pe care le adoptă trebuie să fie adaptate la riscul de spălare a banilor și de finanțare a terorismului.

Astfel, conform articolului 8 alineatul (2) din Directiva 2005/60, instituțiile și persoanele reglementate de această directivă trebuie să poată dovedi autorităților competente menționate la articolul 37 din directiva respectivă că amploarea măsurilor luate în cadrul obligației lor de precauție privind clientela și al căror domeniu de aplicare poate fi adaptat în funcție de riscul asociat tipului respectiv de client, de relație de afaceri, de produs sau de tranzacție este adecvată în raport cu riscurile de spălare a banilor și de finanțare a terorismului. În această privință, astfel de măsuri trebuie să prezinte o legătură concretă cu riscul de spălare a banilor și de finanțare a terorismului și să fie proporționale cu acesta. Rezultă că adoptarea unei măsuri precum încetarea unei relații de afaceri, prevăzută la articolul 9 alineatul (5) primul paragraf din Directiva 2005/60, nu trebuie să aibă loc, potrivit articolului 8 alineatul (2) din directiva menționată, în lipsa unor informații suficiente în legătură cu riscul de spălare a banilor și de finanțare a terorismului.

(a se vedea punctele 86, 87 și 93 și dispozitiv 2)

4. A se vedea textul deciziei.

(a se vedea punctele 98 și 100)

5. Articolele 5 și 13 din Directiva 2005/60 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor și finanțării terorismului, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2010/78, trebuie să fie interpretate în sensul că o reglementare națională adoptată fie în temeiul marjei de apreciere permise statelor membre de articolul 13 din această directivă, fie în temeiul competenței prevăzute la articolul 5 din directiva respectivă trebuie să fie compatibilă cu dreptul Uniunii și în special cu libertățile fundamentale garantate de tratate. Deși o astfel de reglementare națională, care are ca scop combaterea spălării banilor sau a finanțării terorismului, urmărește un obiectiv legitim care poate justifica o restrângere a libertăților fundamentale și deși faptul de a presupune că transferurile de fonduri efectuate de o instituție reglementată de directiva menționată în alte state decât cel în care este stabilită prezintă întotdeauna un risc mai mare de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului este adecvat pentru a asigura atingerea obiectivului vizat, această reglementare depășește totuși ceea ce este necesar pentru atingerea obiectivului pe care îl urmărește, în măsura în care prezumția pe care o instituie se aplică oricărui transfer de fonduri, fără a prevedea posibilitatea de a o înlătura în cazul transferurilor de fonduri care în mod obiectiv nu prezintă un asemenea risc.

Pe de altă parte, în ceea ce privește evaluarea riscului de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului, această evaluare trebuie să ia în considerare cel puțin toate faptele relevante care pot demonstra riscul de a se produce unul dintre tipurile de comportament considerate ca reprezentând spălare a banilor sau finanțare a terorismului.

(a se vedea punctele 108 și 111 și dispozitiv 3)

6. Atunci când un stat membru invocă motive imperative de interes general pentru a justifica o reglementare națională care este de natură să împiedice exercitarea liberei prestări a serviciilor, această justificare, prevăzută de dreptul Uniunii, trebuie să fie interpretată în lumina principiilor generale ale

dreptului Uniunii și în special a drepturilor fundamentale garantate în prezent de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene. Astfel, reglementarea națională menționată nu va putea beneficia de excepțiile prevăzute decât în cazul în care aceasta este conformă cu drepturile fundamentale a căror respectare este asigurată de Curte.

(a se vedea punctul 109)

7. A se vedea textul deciziei.

(a se vedea punctele 114-116)

8. A se vedea textul deciziei.

(a se vedea punctul 119)